ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4622 ԱՊՐԻԼ 30/13 ՄԱՅԻՍ 1901 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 23 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1319 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4622

درعلیه ده غلطه ده (آره‌وك) جزئه‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Գալաթիա, Նորատունկեան Խան

Հոս առնուին բոլոր բոլոր
և in Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԼԱՆ ԱՐԱՐԱՏ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան եւ գաւառներու համար ամբողջ	140	Ղրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Տասը նոյեմբերու համար ամբողջ	10	Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ	20	»

Գրամի փոխարէն փոքրագոյն փայլ կ'բեղուծուի. 115 դրուշի փայլը 100 դրուշի համարուի:

Անգամ մը գրաստարի ծախքը ուրիշներուց կը վճարուի:

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

ՄԵՐ ԿՂԵՐԸ

Չէ եղած ժամանակ մը որ կղերը իր բարոյական դերը կորուսած ըլլայ։ Հաւատքը իր խորհրդաւոր անըմբռնելիութիւնը իր դրամագլուխն է, որով կը կապէ իրեն մարդկային ընկերութեան ամէն դասակարգերը։ Բոլոր ազգերու պատմութեան մէջ կրօնաւորները բարոյականացուցիչ մեծ դեր մը կատարած են, մարդերու խղճին վրայ տիրապետելով և ամէնէն դեղեցկագոյն կրօնքին սկսեալ ամէնէն անիմաստ կրօնքներու օրինագիրքերը իրենց ուղածին պէս մեկնելով։ Մեկնելու և բացատրելու արտօնութիւնը զոր եկեղեցին կուտայ իրենց՝ պատճառ մը եղած է ներքակելու ժողովուրդին ամէն խաւերուն մէջ՝ անձնական կիրքերու ուրացումով այս աշխարհքին դէպս աշխարհի մը պատրաստելու գաղափարը, որ կրնքի բարոյացուցիչ ազդեցութիւնը պիտի ըլլար դարերու մէջ եթէ ազէտ կրօնաւորներ կիրքը իրական պէտքերու հետ չշփոթելով մոլեռանդութեան վիհը չառաջնորդէին մարդկութիւնը։ Այսօր, քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ այս մ լեռնոտ արարը քօղերեր եղած՝ ատիճան մը վարկաբեկ վիճակ մը ունի և տեղի տուած է աւելի գօրաւոր հակադրութեան մը՝ որ աշխարհէն կը բղխի։ Այս ատիճանական բարեւոքումը դեռ չատ կանխահաս պէտք է համարել մեզի համար որ դարերով ազէտ կամ մոլեռանդ կղերին ներգործութեամբը ազդուած կղերական ժողովուրդի մը հանդամանքը ունինք առաւել կամ նուազ։

Ի բաց առեալ քանի մը ողջամիտ եկեղեցականներէ, հայ կղերը՝ Բիւզանդական կրօնի մէկ խորթացած պաշտօնեան է որ կը շահագործէ ժողովուրդին միամտութիւնը, անշուշտ օգտուելով իր նախորդներուն դարերու մէջ ձեռք բերած արդիւնքէն՝ փարագուսական միամտերով օժտուած ժողովուրդի մը տրամադրութիւնէն։ Կղերը՝ իրեն տրուած այն ահագին կարեւորութեան և վերապահեալ դերին համակուտ՝ այնքան խղճմտաւորական կեանք մը ունի որ հանրային բարոյականին նպաստելու պաշտօն ունեցող հանրային աշխատանքներու համար անբաւական է բացարձակապէս։

Մինչեւ իսկ պարզ ընթերցաբանութեան մը շնորհէն զրկուածներու քանանչական սքեմին տակ ապաստանելը ցոյց կուտայ թէ մաւորական զարգացման տեսակէտով այսքան յետադէմ տարբ մը կոչուած է կատարել բարոյացուցիչ ամէնէն գլխաւոր դերը։ Մեր հասարակութեան նիւթական և բարոյական շահերը՝ եթէ առարկուի որ քիչ չատ զարգացեալ կղերականներու ձեռքն է դարձեալ, տակաւ բաւական չպիտի ըլլայ դասակարգ մը որ թէ՛ իր մտաւորական, թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական կեանքին մէջ ըլլայ օրինակելի տիպար մը իրեն եկեղեցական։ Բիչ չատ մտաւորական զարգացմամբ օժտուածներ՝ սխալ ըմբռնուած կրօնասիրութեամբ մը մեր մէջ սկիզբն է վեր ժողովուրդը մոլեռանդ ընելու նկրտած են։ Բիւզանդական կրօնին իրենց մասնաւոր ըմբռնումովը տոգորուած՝ շարունակ եկեղեցւոյ բեմերը գործածած են մանաւորապէս ժողովուրդին նիւթական և մտաւորական զարգացման ձգտումը չնչելու, առանց անձնական օրինակի մը, ուր դիրքնք ալ տեսնէին հրաժարած անիրաւ մամոնայէն։

Հարուստին տրքայութիւն երթալը դժուար է ըսուած ըլլալը բաւական եղած է յորդորելու ժողովուրդը նիւթէն հեռու կենալու, մինչդեռ հոգ չէ թէ իրենք հազարներ կը դիզեն իրարու վրայ։ Ժողովուրդը փոխանակ քաջալերելու որ պարկեշտ միջոցներով ապրուստ և հարստութիւն ձեռք բերէ և անով աղքատին ողորմի։ Այսօրուանը կե՞ր, վաղուանը մի մտածերէք վարդապետութիւնը կը քարոզէ առանց ըմբռնելու Աւետարանի բուն ոգին։

Ժողովուրդը՝ բարոյականով ոչ չատ օրինակելի դիւթականով եասէր, և մտաւորականով ալ բաւական խեղճ այս դասակարգին չարչար ներգործութեամբը՝ առանց չեղելու իր աւանդական տկարութենէն, եկաւ հասաւ մինչեւ մեր օրերը որ դեռ բաւական լուսամիտ և զարգացած կղերական տարբ մը կը պակսի, ժողովուրդին հակադնելու համար թէ աշխարհիկ բարոյականէն և պարկեշտ հարստութենէն հրաժարելու պէտք չկայ երկնքի արքայութիւնը ձեռք բերելու համար, և կամ մոլեռանդական միջնադարեան առաքինութիւններ պէտք չեն մարդուն՝ բարոյական ունեցած ըլլալու համար։ Դեռ չէ տեսնուած կղերական մը որ բնէն քարոզէր թէ գիտութիւնը մի՛ արհամարէք, այլ ընդհակառակը օգտուեցէք անկէ որչափ որ կրնաք, հոգը մշակեցէք նորագիւտ մեքենաներով, սերմանեցէք նոր միջոցներով, ծծմբեցէք ձեր այգիները և կամ պարզ խօսքով մշակեցէք ձեր միտքը որ ձեր գործած արհեստներն ալ մշակուին։ Ընդհակառակը ըսին ժողովուրդին, լեցուցէք մեր ձեռքը։ Անձնուրացութեան յորդոր կարդացին, չըսին թէ կեանքը շնորհ մըն է Աստուածային որ թէ՛ նիւթական, թէ՛ բարոյական և թէ մտաւորական բարեւոքում միջոցներու պէտք ունի Արարչին արժանի և հաճելի ընծայուելու համար։

Ժողովուրդը մը որ այս տիրոյ ներգործութեան ենթակայ է, չի կրնար օգտակար կրօնքին ազնուացուցիչ գերազանց դերին։ Ասոր համար է որ մոլեռանդ և այլասիրուած կրօնքին ու եկեղեցիին հետզհետէ զգալի ուժացում մը կը տեսնուի քիչ չատ ուսում առնողին և նոյն իսկ ռամիկին մէջ։ Նորահաս սերունդներու մէջ սկեպտիկութիւնը տարածուեցաւ, վասն զի դեռ կրօնաւորները չկրցան ըմբռնել Աւետարանի բուն ոգին։

Զարգացածը և ազէտը հաւասարապէս՝ պատմութենէն և առասպելէ դուրս բաներ կ'ուզեն։ Գործնական կեանքը հաստեցնելու է կրօնքի սկզբունքներուն հետ՝ տալով այնքան լուսամիտ մեկնութիւններ Աւետարանի զանազան մասերուն որ աւելի՛ զօրանչ սէրը դէպ ի Կրօնքը և եկեղեցին։

Այսօր, ընդհակառակը, ներկայ ներգործութիւն մը երեւան եկած է։ Եկեղեցականները՝ ամէնէն մեծերէն ամէնէն փոքրերը՝ երեւոյթական յարգանքով մը պատուուած կը ծաղրուին ի բացակայութեան։ Եւ այսօր կրօնաւորներու ազդեցութիւնը՝ օրէ օր կորսուելու նախատեսուած է՝ եթէ ազգութեան և մոլեռանդական ոգին ճշմարտութեան չի վտարուի Աւետարանի ողջամիտ մեկնութենէն։

Հիմա, կրօնական ըմբռնումներու մասին, փոխանցական շրջանի մը մէջ ենք։ ուր մէկ կողմէն եկեղեցականութեան մէջ կը տեսնուին՝ ազգանուերու, կոչումին և պարտականութեան անգիտակներու մաս մը և միւս կողմէն եկեղեցականը ռամիկի և ազէտի տեղ դնելու միտում մը ժողովուրդին մէջ։ Այսպէս կամաց կամաց կրօնքը իր դերը կրնայ կորսնցնել մեր մէջ իբր ժողովուրդին վրայ ներգործող տարբ, եթէ լուսամիտ կղերական տարբ մը — որ ծայր առած կրնայ նկատուիլ — չգայ վտարել մեր եկեղեցւոյ բեմերէն ազէտ, չգթեթ անտանելի է։ Այն մտածումը թէ կրնամ իմ Մասլէնս կորսնցնել, կը զարհուրեցնէ հոգիս և տխուր գուշակութիւն մը կը խանդաբէ երազներս։ Ո՞ւր էր թէ յառաջ երթայինք, բայց ետ կ'երթանք։ Վիլլասուազան և ամէն բան որ աշխարհիս մէջ ամէնէն նուիրականն է ինձ համար՝ Ֆրանսայուց զօրութեան ներքեւ կը թողում և այս կը կատղեցնէ զիս։ Ես այն զօրաւոր հոգի ունեցողներէն չեմ որոնք ամէն բան կրնան կրել։ ամէն բաներ կը յանդգնիմ, բայց իմ նպատակիս համբերութեամբ հասնելու ոյժը կը պակսի ինձի։ Որքա՜ն անտանելի պիտի թուին ինձի այն վայրկեանները, եթէ չկարենամ տեսնել իմ գեղեցիկ աղջիկս և չկարենամ զայն սեղմել իմ փոթորկայոյզ սրտիս վրայ։— Ա՜խ, այլ եւս առաջուան Վոլդեմարը չեմ ես։ Հազիւ քաջութիւն կը զգամ հրաժեշտի տանջանքները կրելու։ Ցաւի այս զգացման հանդէպ կ'ընկճի մարդկային զօրութեան հպարտ գիտակցութիւնը։

Ռիզարտիս 7 օգոստոս

Թո՛ղ որ լռեմ բաժանման ժամերուս վրայ, Կուստա՛վ, թո՛ղ որ լռեմ Մասլէնի արցունքներուն, իմ վտիտ և իրեն յետին համբոյրներուն վրայ։— Ես հեռանամ՝ հրամանին և երեք օրէ ի վեր Բիզարտիս կը գտնուիմ։ Ինձի համար քաղցր մխիթարութիւն մըն էր իմ նոր բընակարանս մէկ պատուհանէն սիրեցեալ Վիլլարոզան տեսնել կարողանալս, Վիլլարոզան՝ ուր կը բնակին իմ սիրելիներս։ Անդադար այս պատուհանը կը կենամ և այն կողմը կը նայիմ, կը կարծեմ թէ անվերջ կարօտս կուրծքս պիտի պայթեցնէ։— Արդէն մեր բոլորտիքը շարժումը սկսաւ և բազմաթիւ զօրագունդներ հոս դիրք դրուեցին, բայց այս ամենը, նոյն իսկ պատերազմի աղաղակները նշանակութիւն չունին ինծի համար, իմ շուրջս ամէն բան դատարկ, ամէն բան ցուրտ է։ Այժմ մէկ ղդացում միայն ունիմ, բայց սաստիկ, զօրաւոր ղդացում մը որ կրնայ խորտակել ամէն խոչընդոտ։ Մասլէ՛ն որքա՜ն անհուն է իմ սէրս, չեմ հասկընար ինչպէ՞ս առանց քեզ պիտի կարենամ ապրիլ։

Երկու ժամ եաքը։ Կուստա՛վ, սարսափելի կերպով սիրոս կը բաբախէ՝ սեւ գուշակութիւնս կատարուելու վրայ է։ Զօրավարը զմեզ ժողովի կանչեց և կոչում ըրաւ կամաւորներուն Վիլլարոզայի վրայ յարձակման։ Գրաւած է զայն Թշնամին և այնպէս կ'երեւայ թէ կ'ուզէ ամրացնել բարձունքը։ Թէ ես եղայ առաջինը որ յառաջ նետուեցայ՝ կրնաս երեւակայել։ Պէտք է որ Մասլէնս ազատեմ Ֆրանսայիներուն ձեռքէն։ Բայց ես պիտի թողում որ ապանութիւն գործուի այն խաղաղ սահմանին վրայ և այն գեղեցիկ վայրին կործանման պիտի՞ օգնեմ։ ան՝ իմ ինձի ոյ՞ք՝ ամբոխ յարած է ան։ այս բանը կարո՞ղ եմ, պէ՞տք է որ ընեմ։— Ա՜հ, պարտականութիւն։— Բայց ամէն պարտքի մէջ պէտք է որ այս յանդգնութիւնը վարձեմ, այսպէսով աւելի դիւրաւ կարող եմ օգնել։ Գործը պիտի տարնայ։ Ֆրանսայոց զօրութիւնը անհամարձակելի չէ և իմ խումբս շատ պզտիկ է, որովհետեւ զօրավարը չի կրնար շատ մարդ հեռացնել իրմէ։ Ժամ ժամ աւելի մեծ գործերու յանդգնան պիտի գտնուիմ։ Աստուած պահէ՛ զիս։

* * *

Այսքան են Վոլդեմարի նամակները. հոգեկան սոսկալի վիճակի մը մէջ, իր քաջամարտիկ հրաձգանդիներուն հետ ես պիտի թողում որ ապանութիւն գործուի այն խաղաղ սահմանին վրայ և այն գեղեցիկ վայրին կործանման պիտի՞ օգնեմ։ ան՝ իմ ինձի ոյ՞ք՝ ամբոխ յարած է ան։ այս բանը կարո՞ղ եմ, պէ՞տք է որ ընեմ։— Ա՜հ, պարտականութիւն։— Բայց ամէն պարտքի մէջ պէտք է որ այս յանդգնութիւնը վարձեմ, այսպէսով աւելի դիւրաւ կարող եմ օգնել։ Գործը պիտի տարնայ։ Ֆրանսայոց զօրութիւնը անհամարձակելի չէ և իմ խումբս շատ պզտիկ է, որովհետեւ զօրավարը չի կրնար շատ մարդ հեռացնել իրմէ։ Ժամ ժամ աւելի մեծ գործերու յանդգնան պիտի գտնուիմ։ Աստուած պահէ՛ զիս։

* * *

Այսքան են Վոլդեմարի նամակները. հոգեկան սոսկալի վիճակի մը մէջ, իր քաջամարտիկ հրաձգանդիներուն հետ

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԸ

Թրապզոնի Հայուհիներու Ընկերութիւնը հիմնուած է տաս տասնեակու տարի առաջ, նպատակ ունենալով 1. Տեղւոյս վարժարանաց չքաւոր սաներու և սանուհիներուն հագուստ մատակարարել, և անոնց վարժարանական պէտքերը հոգալ. 2. Գիւղական աղքատ դպրոցներուն նպաստել. 3. Ընթերցասիրութիւնը տարածել հայ իգական սեռին մէջ։ Ընկերութիւնը կրցած է գործադրել նպատակին առաջին ու երկրորդ մասերը, երրորդին գործադրութիւնը թողով ապագային, իր նիւթական միջոցներուն անբաւականութեան պատճառաւ։ Կանոնագիրը վաւերացած է Առաջնորդարանի թղթակցական ժողովին, և Ընկերութիւնը կը կառավարուի երկու ժողովով, ընդհ. և գործադիր։

Սակայն, սակէ տարի մը առաջ, մէկ քանի անդամուհիներ առաջարկեցին Ընդհ. Ժողովին մէջ և միայն մէկ նիստի վիճաբանութեամբ յաջողեցան այդ ժողովին մեծամասնութեան կայացնել տալ հապճեպ որոշումը, ջնջելու Բ. կէտը թէ՛ երրորդ նպատակը, բան մը որ ժամանակին նախատեսուած և որոշուած էր կանոնագրով։ Ու այդ ջնջուած երրորդ նպատակին տեղ գրեթէ բան մը չդրուեցաւ, այլ միայն որոշուեցաւ աղջկանց կարի արհեստանոց մը բանալ։ ուր պիտի ընդունուէին հարուստին ու աղքատին զաւակը անխտիր, ամէնն ալ թոշակաւոր։ Հոն կար պիտի կարդ էր, դրամ պիտի չտրուէր, սակայն այս շահագործութեան արդիւնքը անդամներո՞ւն մէջ պիտի բաժնուէր թէ բարեգործական նպատակի մը պիտի յատկանար։ ասիկա չըսին, ա՛յնքան հապճեպով ջնջեցին նպատակը, որ այս մասին խորհելու ժամանակ չունեցան։ Գործ. Ժողովին ալ ոչնուազ խոչոր սխալներ ըրաւ, որոնք հետեւեալներն են։

Գործադիր Ժողովը, որ կազմուած էր նպատակի ջնջման կուսակից տարրերէ, այս աշխան սկիզբը, առանց ունենալու գործին հոգին կազմող դերձակ-ուսուցչուհին, ամապարեց բանալ երգեցուած արհեստանոցը։ Տարեկանով տուն մը վարձուեցաւ, երեսուն աշակերտուհիներ ընդունուեցան. պաշտօնի կոչուեցան տիկին մը իբր հսկող և դեռատի ու գործին համար պէտք եղած կարողութենէն զուրկ օրիորդ մը իբր դերձակ ուսուցչուհի։ Այն օրիորդը որ դրսէն չբերուեցաւ, այլ քաղքէն գտնուեցաւ, բաղդ ունեցաւ և ոչ մէկ քննութեան ենթարկուելու Գործ. Ժողովին կողմէն։ Ինչ որ է, կ'երեւի որ ծաղրելի ցանկութիւն մը կար արհեստանոցը բանալու, և այնտեղ սկիզբը բացուեցաւ արհեստանոցի վարկը բոլորովին կորսուեց։

Արհեստանոցի փակուելէն վերջը, Գործ. Ժողովը զանազան տեղեր դիմեց, նոյն իսկ դերձակ-ուսուցչուհի մը կարենալ գտնելու յարմարութիւնը չունեցող անդամներէ անտանելի է։ Այն մտածումը թէ կրնամ իմ Մասլէնս կորսնցնել, կը զարհուրեցնէ հոգիս և տխուր գուշակութիւն մը կը խանդաբէ երազներս։ Ո՞ւր էր թէ յառաջ երթայինք, բայց ետ կ'երթանք։ Վիլլասուազան և ամէն բան որ աշխարհիս մէջ ամէնէն նուիրականն է ինձ համար՝ Ֆրանսայոց զօրութեան ներքեւ կը թողում և այս կը կատղեցնէ զիս։ Ես այն զօրաւոր հոգի ունեցողներէն չեմ որոնք ամէն բան կրնան կրել։ ամէն բաներ կը յանդգնիմ, բայց իմ նպատակիս համբերութեամբ հասնելու ոյժը կը պակսի ինձի։ Որքա՜ն անտանելի պիտի թուին ինձի այն վայրկեանները, եթէ չկարենամ տեսնել իմ գեղեցիկ աղջիկս և չկարենամ զայն սեղմել իմ փոթորկայոյզ սրտիս վրայ։— Ա՜խ, այլ եւս առաջուան Վոլդեմարը չեմ ես։ Հազիւ քաջութիւն կը զգամ հրաժեշտի տանջանքները կրելու։ Ցաւի այս զգացման հանդէպ կ'ընկճի մարդկային զօրութեան հպարտ գիտակցութիւնը։

Ռիզարտիս 7 օգոստոս

Թո՛ղ որ լռեմ բաժանման ժամերուս վրայ, Կուստա՛վ, թո՛ղ որ լռեմ Մասլէնի արցունքներուն, իմ վտիտ և իրեն յետին համբոյրներուն վրայ։— Ես հեռանամ՝ հրամանին և երեք օրէ ի վեր Բիզարտիս կը գտնուիմ։ Ինձի համար քաղցր մխիթարութիւն մըն էր իմ նոր բընակարանս մէկ պատուհանէն սիրեցեալ Վիլլարոզան տեսնել կարողանալս, Վիլլարոզան՝ ուր կը բնակին իմ սիրելիներս։ Անդադար այս պատուհանը կը կենամ և այն կողմը կը նայիմ, կը կարծեմ թէ անվերջ կարօտս կուրծքս պիտի պայթեցնէ։— Արդէն մեր բոլորտիքը շարժումը սկսաւ և բազմաթիւ զօրագունդներ հոս դիրք դրուեցին, բայց այս ամենը, նոյն

ԻՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՋՕԼԱ ԵՒ ԻՐ ԳՈՐԾԸ

Դ.

Եւ եթէ ճշմարիտ իրապաշտութիւնը, երեւոյթին ամբողջին առարկայական նմանողութիւնը, արդիւնած է նոյն իսկ գեղարուեստներուն համար իրենց բնութենէն, որքա՜ն աւելի մեծ իրաւունքով արդիւնած պէտք է ըլլայ բանաստեղծութեան համար։ Նկարիչը հոնայ, վերջապէս, եթէ ուզէ ամէնէն ստորին աստիճանը նուաստանալ, ինքը և իր արուեստը, վերջին ծայր տկար, հազիւ նշմարելի կէտի մը հասցնել իր անձնականութեան մանակցութիւնը արուեստին գործին,— կամ, աւելի ստուգապէս, միայն գործին, որովհետեւ այն ատեն այլեւս արուեստի խնդիր չի կրնար ըլլալ,— ինքզինքը պարզ մութ սենեակին վերածել, իր տեսողական (visuel) տպաւորութիւնները կարելի եղածին չափ ամէնէն աւելի մեքենական կերպով փոխանցել իր շարժիչ գործարաններուն, և ջանալ բան մըն ալ չմտածել ու բան մըն ալ չզգալ այդ աշխատութեան միջոցին։ Իր նկարը նոյն ինքն բնութենէն հայթայթուած է։ իր տեսողութեան կորիզոնն է ան։ Իր կարծեցեալ նկարը այն ատեն աշխարհին մէկ պատուն է առանց արտայայտութեան, որուն մէջ արուեստագէտին անձնականութիւնը միայն իր չջլանակէն ներկայացուած է, որ կը հաստուածէ զայն, ո՛չ թէ անոր համար որ տեսարանը իրապէս հոս է որ կը վերջանայ, այլ որովհետեւ նկարչին աչքը միայն այդ նկար մասը կ'ընդգրկէ, և ո՛չ առակէ աւելի, սակայն պատկեր մըն է ատ արուեստային (technique) իմաստով, այսինքն նկար մը զոր կրնանք պատէն կախել ու դիտել։ Ընդհակառակը, բանաստեղծը իր գործը այս տեսակ եղանակով պատրաստուած չի գտներ։ Այդ գործը նոյնինքն բնութենէն չէ որ հայթայթուած է։ Իր նիւթերը միջոցին մէջ չեն զարգանար, այլ ժամանակին մէջ։ Շարակարգուած չեն կենար անոնք իրարու քով, այնպիսի կարգով որ աչքը նշմարէ զանոնք և կարենայ ձեռքի տակ դնել անոնցմէ բոլոր ինչ որ ըմբռնած է, այլ անոնք իրարու կը յաջորդեն, և բանաստեղծը կը պարտի իր յատուկ իմացութեամբը (intellect) սահմանները որոշել անոնց, ինքն իսկ վճռել թէ ուր պէտք է այդ նիւթերը միաւորել ու վերջացնել, ուր կը սկսի տեսարանը զոր կ'ուզէ շահեկան ընել իր գործին մէջ, և ուր կը լրանայ ան։ Չի կրնար խօսքի մը մէջ սկսիլ ու վերջացնել խօսակցութիւն մը, ժան Պէօռէ ըրածին պէս, օրինակի համար, որ, ծանօթ նկարի մը մէջ կառքի անիւները կը միջատէ ճիշտ չջլանակին մէջտեղը։ Չի կրնար կեանքին ու աշխարհին իրողութիւններուն միակերպ հոսումին անենչակ (inexpressif) մէկ լուսանկարը հայթայթել։ Պէտք է յատակպէս ցցպատէ այդ իրահոսումին որոշուած մասերը։ Այսպէս ընելով, որոշակի կը հաստատէ իր անձնականութիւնը։ Կը յայտնէ իր բնութիւնը։ Կը թողու որ ճանչնան իր խորհուրդները, իր տեսութիւնները, իր զգացումները։ Եթէ ժամանակից մտրդկային ճակատագիրներու միլիոնի մը մէջէն մէկը միայն կը պատմէ, անոր համար է որ այդ մէկը, որ և է պատմառով մը, զինքը աւելի շահագրգռած է միլիոնին մնացորդէն։ Եթէ իր ընտրած էակէն միայն մէկ քանի գիծեր մեզի կը ներկայացնէ, մէկ քանի գաղափարներ, մէկ քանի խօսակցութիւններ ու մէկ քանի գործողութիւններ, ո՛չ իսկ միլիոններորդ մասը անոր իրական կեանքին բոլոր պարունակութիւնները, անոր համար է որ, որ և է պատմառով մը, ատոնք բոլոր միւսներէն աւելի կարեւոր կը թուին իրեն ու աւելի յատկանշական, անոր համար որ իր մտքին մէջ, ատոնք բան մը կ'ապացուցանեն, գաղափար մը կը յայտնեն որ ոչ թէ իրականութենէն յղացուած է, այլ զոր ինքը՝ բանաստեղծը կը կարծէ կարենալ հանել իրականութենէն, կամ զոր պիտի ուզէր մտցնել անոր մէջ։ Իր տիրապաշտ գործը միշտ ուրեմն գաղափար մը կ'արտադրէ միայն, իր մեկնութիւնը։ Իրականութեան մասին իր շահը անոր հանդէպ, և ոչ թէ նոյն ինքն իրականութիւնը։ Եթէ բանաստեղծը ուզէր ընդգրկեալ աշխարհը ձայնա-լուսանկար ձեւի տակ, իր գործը նոյն իսկ զուտ արուեստին իմաստով, բանաստեղծութիւն մը չպիտի ըլլար ալ, ոչ իսկ գիրք մը, ինչպէս որ նկարչին գործը՝ որ միայն կը լուսանկարէ զուտ արուեստային իմաստով պատկեր մը միայն կրնայ ըլլալ։ բանաստեղծին գործը այն ատեն այնպիսի բան մը պիտի ըլլար որ ո՛չ ձեւ պիտի ունենար, ո՛չ իմաստ, ո՛չ անուն։ որովհետեւ, մարդկային միակ էակի մը միայն մէկ օրուան կեանքը նկարագրելով, կարելի է լեցնել հաղարաւոր էջեր, եթէ համահաւասար արժէք մը տանք իր բոլոր զգայութիւններուն (sensation), իր բոլոր գաղափարներուն, բոլոր խօսքերուն ու բոլոր գործերուն, եթէ ատոնց մէջէն չընենք այն ընտրութիւնը որ արդէն իսկ բանաստեղծին ենթակայականութիւնն (subjectivité) է, այսինքն հանկառակը իրապաշտութեան։

ՄԱՔՍ ՆՈՐՍՈՒՈ

Քաղաքական Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

Հարցաքննում մը Գերմանիոյ Խորհրդարանին մէջ։— Կառավարութեան յայտարարութիւնը։— Երեսփոխանիներու կարծիքը։

Պերլին, 7 մայիս։— Երեսփոխան մը Գերմանիոյ Խորհրդարանին մէջ հարցուց կառավարութենէն թէ ի՛նչ դիմումներ եղած են՝ ապատելու համար հարաւային Ափրիկէի մէջ Անգլիացիներուն ձեռքը գերի ինկած միսիոնարները։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիխթհոֆէն պատասխանելով սա յայտարարութիւնը ըրաւ։

«Անգլիա գիտել կուտայ թէ միսիոնարները յանախ չեն կրցած ծանկել Պոէրներուն նկատմամբ իրենց համակրութիւնը և իրաց նոր վիճակին համար իրենց դժգոհութիւնը։ Դալով քանդուած և մեռուած չէզոք ստացուածքներու, հիւպատոսական իշխանութիւնները և Լոնտոնի գերմանական դեսպանատունը խիստ դիտողութիւններ ըրին։ Կը յուսանք թէ տրուած գոհացութիւնը բաւական դարման մը պիտի ըլլայ։ Ամէն պարագայի մէջ չատ հաւանական է որ տարագրեալներու պահանջումները քննելու համար Լոնտոնի մէջ կազմուած յանձնաժողովը պատրաստ նաեւ քննել մեսոյի հատուցման մասին եղած պահանջումները։ Սղգայնութեան խնդրին համար կարելի է դժուարութիւններ ծագին։ Շատ մը միսիոնարներ գերման ազգութիւնը կորսընցուցած ըլլալ կ'երեւան։ շատերը ուրիշ ազգութիւն մը և նոյն իսկ անգլիական ազգութիւնը ընդունած են։ Այդ վերջին պարագային՝ որ և է դիտողութիւն չենք կրնար ընել։ մինչդամայն այն պարագային երբ միսիոնարները հարաւային Ափրիկէի գաղթականութեանց մէկին ազգութիւնը եթէ ընդունած ըլլան, պիտի չկրնանք միջամտել։ Եւրոպ պարագայ միայն գիտենք, ուր իրապէս գերման հպատակ միսիոնարներ բռնուած են անգլիական զինուորներու կողմէ։ Առանց մէկը պակ մը համակարծիք գտնուելը է Պոէրներուն, բայց Գերմանիոյ դեսպանատան խնդրանօք, խստումով արձակուեր է վեց շաբաթ բանտարկուելէ վերջը։ Երկրորդը Պոէրներուն ի նպաստ աղաչներ ունեցեր է։ սակայն ատիկա ալ, վեց օրուան բանտարկութենէ եաքը, արձակուեր է հիւպատոսին միջնորդութեամբ։ Վերջապէս կայ դասակարգը այն դերիներուն՝ որոնց վիճակը բաւական յուզում պատճառեց ժողովրդեան ամէն կարգերուն մէջ։ Անգլիական իշխանութիւնները պատասխանեցին, ըսելով որ այդ միջոցները զինուորական պատճառներով ձեռք առնուած են, սակայն բնաւ տարակոյս չի վերցներ թէ անգլիական իշխանութիւնները անպէտ խստութեամբ մը վարուած են շատ պարագաներու մէջ։ Ուրեմն մեր բոլոր ուժով կը պահանջենք որ կարելի եղած փոփոխութիւնը ըլլայ։ Թէեւ դժդէպ պատերազմի մը մէջ խստութիւններ կը գործուին և պատերազմ անմիջապէս Վիլլարոզայի վրայ քալեց։ Հեռուէն կը տեսնէին արդէն Ֆրանսական բանակին պահակները։ Իր յատակագիծներ՝ նօճներու անտառին անցնել և այսպէսով առանց նշմարելու դրեակին մօտերը հասնիլ։ Բայց իր յարձակելէն առաջ՝ Թշնամին զօրաբաժինը իր վրայ յարձակեաւ։ Կռիւը սկսաւ և անմիջապէս խառնուեցան։ Վոլդեմարի հրացանաձիգները ուժով յարձակեցան Թշնամին վրայ, որովհետեւ գիտէին թէ կռուելով պիտի կարենային աղատել իրենց հրամանատարին հարը։ Բայց դարձեալ ուրիշ կերպարանքով մը՝ ինքնին Ֆրանսական բանակին մէջ։ Ամենուն զարմանքը՝ Վոլդեմարի նամակները. հոգեկան սոսկալի վիճակի մը մէջ, իր քաջամարտիկ հրաձգանդիներուն հետ

ծագած երկրին մէջ գանուողները պէտք է համակերպին այդ խստութիւններուն, սակայն կը յուսանք թէ Թրանսվալէն վտարուած Գերմաններուն պէտք եղած հասուցումը պիտի ըլլայ, և խնդիրը այնպէս մը պիտի կարգադրուի որ միտնդիրները՝ մեծապէս ազատած՝ կարենան շուտով իրենց գործը վերսին ձեռք առնել կատարեալ ազատութեամբ և առանց մեծ բան կորսնցնելու իրենց ունեցածներէն։»

Կենդրոնի երեսփոխան մը տեղեկութեան հաղորդող բարձր իրողութիւնները առաջ բերաւ։ Պահանջեց որ միտնդիրներու մասին կոչում ըլլայ Անգլիացիներու պատուոյ զգացումներուն։ Պահպանողական երեսփոխան մը ըսաւ թէ Անգլիացիներուն ընթացքը չատոնց պարսաւել պէտք էր, և յարեց։

«Մեզի զգացում մը կայ, իբրեւ թէ 1870–71ին մեր չահածը կորսնցուցած ըլլայինք։ Պէտք չունինք կրակէն շագանակներ դուրս քաշելու և այդ տեսակ ծառայութեան մը իբրեւ շնորհակալութիւն, յետոյ կեղեքուելու։ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը պէտք է Անգլիացիներուն իմաց տայ ժողովուրդին մէջ տարածուած այս կարծիքը։»

Ուրիշ երեսփոխաններ ալ խօսեցան և յետոյ փակուեցաւ հարցմունքի վիճաբանութիւնը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Լորտ Քիչէնէրի տեղեկագիրը։ — Պոէրներու աշխատութիւն ծրագիրները։ — Սրբ Ալֆրէտ Միլների ճառը։ — Հանգիստը։ — Պորտ զօրավարին ճամակները։

Լոնտոն, 7 մայիս։— Պաշտօնաթերթը այս իրիկուն կը հրատարակէ Լորտ Քիչէնէրի մէկ ընդարձակ տեղեկագիրը՝ հրատարակուած Ափրիկէի մէջ կատարուած զինուորական գործողութիւններուն վերաբերեալ տարեսկզբան նոյեմբեր 23էն մինչեւ տարւոյս փետրուարի վերջը։ Լորտ Քիչէնէր իր տեղեկագիրին մէջ կը յայտարարէ թէ իր բոլոր Հանքերը նուիրած է հաղորդակցութեան բոլոր գիծերուն ամրութեանց վիճակը բարւոքելու և զինուորական անօգուտ կէտերը պարպելու անհրաժեշտ պէտքին, որպէս զի չարժուն զօրագունդերու թիւերը աւելնան։ Կարելի եղածին չափ հանգստաւէտ բանակատեղիք հաստատուեր են՝ անձնատուր եղած պատերազմիկ Պոէրները վար դնելու համար։ Պիտոյք գրաւելու գրութիւնը հաստատուելէն ի վեր, դեկտեմբեր մասուն, 25,000 մարդ ձեռք անցուած և 6000 ջորիներ գտնուած են։ Լորտ Քիչէնէրի տեղեկագիրը չահկան յայտնութիւն մը կը պարունակէ այն ծրագրին նկատմամբ որով Պոէրները 1900 դեկտեմբերին արշաւեցին Բարբիտոսոյ գաղթավայրը։ Լորտ Քիչէնէր կը յաւէլ։ — «Մտացած տեղեկութիւններու նայելով որոնք յետոյ հաստատուեցան, կ'երեւայ թէ Թշնամին ընդհանուր ծրագիրը կը տրամադրէր, որ 1900ի վերջերը, Հէյցոկ Լամպրէթ-Պէյ երթայ — ինչ որ ըրաւ — ուր պիտի գտնէր չոգեկառ մը՝ Եւրոպայէն բերուած վարձկան զինուորներով, թնդանօթներով և ռազմամթերքներով։ Միւս կողմէ Տէ-վէթ որ Տէ-Արի վրայ կը քալէր, Հէյցոկի պիտի միանար և յետոյ Բէրթաունի վրայ պիտի յարձակէր։ Այդ համախմբումը յաջողելէն ետքը, Պոթա պիտի մնէր Նաթալի մէջ՝ 5000 դիմորներով և յետոյ պիտի յարձակէր Տուրբանի վրայ։» Տեղեկագիրը կ'աւարտի յիշելով անունները բազմաթիւ սպաներու և զինուորներու որոնք նշանաւոր հանդիսացած են վերջին ատեններու զինուորական գործողութեանց մէջ։

Բէքբաուն։— Սըր Ալֆրէտ Միլնըր, այս իրիկուն, ճառ մը խօսեցաւ բազմաթիւ ունկնդիրներու ներկայութեանը։ Յայտարարեց թէ պէտք է անհերկիւր ըլլան, վասն զի հարաւային Ափրիկէի մէջ որ և է փոփոխութիւն պիտի չկատարուի։ Սըր Ալֆրէտ Միլնըր յարեց։ — «Բան մը չի կրնար տարաբաղդել Անգլիոյ կառավարութեան քաղաքականութիւնը։ Ես իսկ եթէ համոզուած չըլլայի թէ կառավարութիւնը անդրդուելի պիտի մնայ իր քաղաքականութեան մէջ, Անգլիա ուղեւորելուս առթիւ դարձի տոմսակ պիտի չառնէի հարաւային Ափրիկէ վերադառնալու համար։» Այս յայտարարութիւնը ջերմապէս ծափահարուեցաւ։ Սըր Ալֆրէտ Միլնըր յետոյ բացատրեցաւ հերքելու Անգլիա ուղեւորելուս առթիւ դարձի տոմսակ պիտի չառնէի հարաւային Ափրիկէի մէջ որ և է փոփոխութիւն պիտի չկատարուի։ Սըր Ալֆրէտ Միլնըր յարեց։ — «Բան մը չի կրնար տարաբաղդել Անգլիոյ կառավարութեան քաղաքականութիւնը։ Ես իսկ եթէ համոզուած չըլլայի թէ կառավարութիւնը անդրդուելի պիտի մնայ իր քաղաքականութեան մէջ, Անգլիա ուղեւորելու

և գործակցողներու թիւը աւելցնելու համար։ Այդ մասին տեղեկութիւն հաղորդուած է ձեռնհաս պաշտօնաթերթին։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Եթերիոս թագաւորը, իր անուան սանձախմբութեանը առթիւ, Ս. Փրկչի պատուանշանին պարգևութեան խաչը տուաւ հելլենական դեսպանատան թարգման Պ. Նաուսի։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏ Բրսվան փաշա կէսօրէ ի վեր փոխադրուեցաւ ամառուան եղանակին համար։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ամերիկեան ընդհանուր հիւպատոս Պ. Զարլս Տիքէնսոն, շաբաթ օրը, ընտանեօք Սամսոն ուղևորեցաւ՝ Սամսոնի, Տրապիզոնի, Օռնասի և ուրիշ տեղերու ամերիկեան հիւպատոսարաններու մասին քննութիւն կատարելու համար։ Պ. Տիքէնսոն յետոյ Սոֆիա պիտի երթայ և անկէ Կ. Պոլիս պիտի վերադառնայ Սկէանիկի ճամբով։ Ուղևորութիւնը երկու ամիսէն աւելի պիտի տևէ։

ԱԹԵՆՔԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Օլկա թագուհին գումար մը յանձներ է Բրէվէզայի մեարապոլիտին՝ դնելու համար հարիւր հազար օսմ. եգիպտացորէն որոնք պիտի բաշխուին Լաքցայի և Սուլիի (Եանեա) կառաւարներուն։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Ցունաց Պատրիարքական Տեղապահ Տ. Նեփթալի, Սիր. Նիոսօղլը Սիմոնաքիի էֆ.ի հետ, շաբաթ օրը Պէշիքթաշ երթալով այցելութիւն տուաւ Սպարապետ Բիրզ փաշայի։

ԹՐԱՄՈՒԼՅԻ Ընկերութիւնը ձիերը յանձնարարեց Հուդարիա։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ նոր կառավարիչ Մէհմէտ Ճէվատ պէյ հինգշաբթի օրը իր պաշտօնատեղին պիտի ուղևորի։

ՕԼԿԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ, այս առտու, ժամ 12ին մօտ, Ամֆիբրիք զբօսանաւով Վասիրքէն անցաւ դէպի Օռնասա, ուրկէ Բէնէրպուրկ կ'երթայ տեսնելու իր աղջիկը՝ Մարիա մեծ դքսուհին։

ՊԱՍԱՐԱՅԷՆ ուղղուած հեռագրի մը նայելով հաստատուեր է թէ Ժանտախտը ծովի վրայէն մարեցաւ է։ Հնդկաստանի ժամանումներուն քարանթինայի մաքրանոցը ժամանակին Պասրա քաղաքին մօտ և Շաթէլարապի վրայ հաստատուած էր։ իսկ Պարսկաստանի կողմէ քարանթինա չէր սահմանուած, որով օտար նաւերը Մահմատրայի առիւեր կը կենան և ուղևորներ ապրանք կը հանեն։ Ասիկ դատ վրայակալ նաւերէ նեռուած ադտեղութիւնները ժողովուրդին խմելիք գետին ջուրը կ'ապականեն։ Այդ պատճառով նահանգին Իտարէի ժողովը որոշած է մաքրանոցը Մահան արուն տեղը փոխադրել որ Ծաոյէն՝ երկու և Պասրայէն ալ տասը ժամ հեռու կը գտնուի, որով վարակման առաջքը պիտի առնուի։

ՍԷԼԱՆԻԿի նոր կուսակալ և Երուսաղէմի նախորդ կառավարիչ Թէվֆիք պէյ առջի օրը Պէյրութէն ճամբայ ելեր է դէպի Կ. Պոլիս։

ՄԱՔՍԻՄ զինագործարանը զրահաւորի մը շինութեան համար ծովային նախարարութեան հետ բանակցութեան մտնել ուզած ըլլալով, նախարարութիւնը անոր ներկայացուցիչին Պ. Նոդմանի փոխանորդագիրը ուզէր տեսնել։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՆԵՐԸ.— Թուրքիոյ և Ֆրանսայի միջև կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին ծրագիրը երկու կողմի պատուիրակներուն կողմէ ընդունուած ըլլալով, անոր մէկ օրինակը Մեծ-Եպարքոսին մատուցուեցաւ և միւսն ալ Ֆրանսայի կառավարութեան ղրկուեցաւ՝ վաւերացուելու համար։

—Թուրքիոյ և Սերբիոյ միջև կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին խառնյանձնաժողովը այսօր ալ պիտի դումարի։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԸ.— Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ Անատօլուի երկաթուղիներու Ընկերութիւնը որ անցեալ տարի հաշիւրին քառասուն չհասած թուին տուած էր, այս տարի պիտի կրկնապատկէ այդ գումարը, վասն զի այս տարի գործառնութիւնները աւելի կանոնաւորուած և հասոյթները աւելցած են։ Գոհունակութեամբ կը յիշատակենք այս պարագան որ մեծ պատիւ կը բերէ Անատօլուի երկաթուղիներու Ընկերութեան, որուն կողմէ վաճառականներու ընծայուած դիւրութիւններն ալ ամէն տեսակ հրատարակելու առիթը կ'ունենանք։

ԿՐՕՆԱՓՈՒՆԻԹԻՒՆ.— Գահիրէի մէջ ժողէզի Պլանթոնի անուն Ֆրանսայի մը, տեղւոյն կառավարիչին դիմելով, յայտարարեր է թէ ընտանիքով իսլամական կրօնքը կ'ընդունի։ Այդ աղերսագիրը ընդունելով ժողէզի Պլանթոնի կոչուեր է Ահմէտ Շերիֆ, կինը՝ Բաթէրինա՝ Շերիֆէ, մեծ որդին՝ Ռուզէ՝ Լօմէր Շերիֆ, փոքր որդին՝ Մորիս՝ Էմին Շերիֆի և աղջիկը՝ Ռուզա՝ Վէբուլ Շերիֆէ։

ՄԻՐՍԻՆ-ԱՏԱՆԱՑԻ երկաթուղիի Ընկերութիւնը ձեռնհաս պաշտօնարանէն արտօնութիւն խնդրեր է դրամագլուխին վրայ 160,000 ոսկի աւելցնելով, իւրաքանչիւրը հինգ ոսկինոց և չորս միասին պարտատոմսերը չջարաբերութեան հանելու համար։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու թղթատարական վերատեսչութեան գործարանին հաշիւները հայն քննելու համար, կայս. Իրատէպ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԹԻՒՆ.—Սամսոնի ու Պաֆրայի մէջ շերամաբուծութիւն կատարելու համար 14,000 հատ թթենիի տունկ պիտի մշակուի։

ԲԱՂԱՔԱՑԻՆ անանարաբուծական վարժարանին մէջ, Պոլսոյ Ճինոն Մէյտանի կողմը, հարանթի դէզ մը պատահած է, դպրոցական մը ընելով, այդ վարժարանի առաջամարտ վարուեցաւ կրթական նախարարութեան հրամանով։

ՄԱՎԻԼԻի գանձարանի կողմէ ոգեորներու յատուկ ամսաթերթ մը հրատարակելու համար կիրակի ու շաբաթ օրերի սահմանուած են, մինչև որ Պոլսոյ գանձարան կողմերը թանուցուած մանաւանդ հաստատուին։

ԱՐԵՒԱՅԻ կառավարչին փոխանորդ կարգուած է Պէյբուրի նահանգին մէջ Թուգայի Մահմուտ պէյ։

ՆԵՐԻՒՆ գործոց նախարարութիւնը, հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ, ծանոյց թէ ուղևորութիւն ընելիք անձ մը եթէ իրեն հետ ընկեր չունենայ՝ այսինքն եթէ առանձին ճամբորդէ, անցագրին մէջ պէտք է այդ պարագան նշանակել եւ կնքել։

—Ներքին գործոց նախարարութիւնը ծանոյց գաւառները թէ կառուցած չունէ խաբեուած կարսա անձերը երբ Կ. Պոլիս զրկուին դրամանուելու համար, անոնց վերադարձի ծախքն ալ պէտք է միասին զրկել։

ՄՈՒՍՈՒԼ զրկուած քնիչ մասնախումբը զոր կը կազմեն ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանին ոնօրէնի օգնական Թէվֆիք պէյ, մեկնանի նախորդ կառավարիչ Նէշատ պէյ և գինուորական քնիչ յանձնաժողովին անդամ գնդապետ Վէլի պէյ, իր պաշտօնը աւարտած ըլլալով երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ԻԶՄԻՐի առեւտրական սենեակին կողմէ միմեակագրութիւն մը պատրաստած է ելմտական 1315 տարուան յունուար 1էն մինչև յունիս 30, վեց ամսուան միջոցին կատարուած ներմուծութիւններու և արտածութիւններու մասին։ Իզմիր ամէնէն աւելի Անգլիոյ հետ գործ կ'ունէ։ Այդ վեց ամսուան միջոցին 65,852,204 ղրուշի ապրանք զրկուած է Անգլիա, ուրկէ 33,346,896 ղրուշի ապրանք եկած է Իզմիր։ Անգլիայէն եկաը կու գայ Աւստրիա-Հունգարիա և յետոյ Ֆրանսա։

—Այսրնի գաւառին մէջ վերջերս կարկուտ ու անձրև տեղալով բաւական վնասներ է այգիներուն և նիւթերուն։

ՊԱՊԱԿԱՆ նուիրակ մոնսէնեօր Պոնէթի երէկ Իրիկուն Էսքիշէ ուղևորեցաւ։

ՕՍՄ. ԵԼԵՒՍՈՒՏՈՐ.—Սապան կ'ըսուսպէ Տէյլի Մէյլ մէկ հրատարակութիւնը որ գովեստով կը խօսի օսմ. կառավարութեան ելմտական կացութեանը վրայ և կ'ըսէ թէ Եւրոպայի սեպհականորները վերջերս մեծ քանակութեամբ օսմ. արժէքներ գնած են։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ շաբաթ օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ չորս օրէ ի վեր թէ՛ քաղաքին մէջ և թէ չրջակայքը տարափոխիկ հիւանդութիւնէ որ և է դէպք չէ պատահած։

ԳԱՐԱԿԷՕՄԵՐԻԻԿի Ցունաց այրարարը վարժարանին ի նպաստ չորս հազար ղրուշի վիճակահանութիւն մը կազմակերպելու համար, արտօնութիւն խնդրուեցաւ հոգաբարձութեան կողմէ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ կուսակալութեան յանձնարարութեամբ, ծովային նախարարութիւնը փորձառու վարպետ մը պիտի ղրկէ՝ Էրզրումի չրջակայ ածուխի հանքերէն կանոնաւորապէս ածուխ հանելու համար։

ԶԱՄԻՐ.—Իզմիրի լրագիրները կ'ըսեն թէ այս տարուան օրերու ցուրտերուն պատճառով Սալիճանիկ չմիշի բերքը առատ պիտի չըլլայ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՄԱՒՍԱՏՈՒՆԸ.— Զեռնհաս պաշտօնաթերթը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, ծանոյց քարտէներու Ընկերութեան, շուտով կառուցանել Ղալաթիոյ մաքսատան չէնքերը։

ՎԱՆէն կը գրեն թէ այս տարի հունձքերը առատ պիտի ըլլան, վասն զի ձմեռը նպաստաւոր պայմաններու մէջ անցած ըլլալով, բաւական ջուր հաւաքուած է այն լիճերուն մէջ որոնք յատկապէս շինուած են՝ ամառուան եղանակին ջուրի պէտքերը հոգալու համար։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻՆ կը գրեն թէ տեղւոյն ֆրանսական հիւպատոս Պ. Լաֆոն, անցեալները, Տիգրիսի մօտէն անցած սանձն գլորեր և Պ. Լաֆոն ջուրը ինկեր է. հոսանքէն մղուելով հիւպատոսը 30–40 մէթր տեղ գացեր, սակայն Քիւրտի մը միջոցաւ ազատուեր է։

—Բալու գաւառակին և Խարբերդի Մաղերա գաւառակին ընակիչներէն ոմանց միջև գոյացած տարաձայնութիւնը, որ ժողովրդեան անդորրութիւնը վրդովելու հանգամանքը ունէր, կարգադրուեր և հաշտութիւն գոյացեր է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ Հավիտէ վարժարանին ուսմանց նոր ծրագիրը յառաջիկայ տարիէն սկսեալ պիտի գործադրուի։

ՍԹԵՆԵՒՅԻ մէջ ջրհորի մը գտնուած դիակին նկատմամբ քննութիւնները տակաւին առաջ կը տարուին։ Ոստիկանութիւնը իրրեւ կասկածելի ձերբակալեց նաև Եէրիգիւղէն Բեազիմ անուն կարնալճան մը։ Վէլի անուն հովիւ մը և ատոնց հետ գտնուող ուրիշ անձ մը՝ Պէհչատին։

ՓՈԹՈՐԻԿ.— Երէկուան փոթորիկը որ այսօր ալ կը շարունակէ, բաւական դժուարութիւն պատճառեց Գալաթիայի և Հայոյսի Փաշայի շրջանակներուն։ Նաւահանգիստին մէջ երկու առագաստանաւեր՝ ասպագ բեռցած՝ իրարու զարնուեցան և բաւական վնասուեցան։ Նաւակ մը որուն մէջ կը գտնուէին աւստրիական պակասանաւէն հինգ նաւաղներ, երէկ, ընկղմեցաւ։ Թոփխանէի բացերը, բաց ամէնքն ալ ազատուեցան։

ԳՈՒՐՈՒՍԷՆՇԻԼԻի առիւէն, երէկ, մարդու դիակ մը գտնուեցաւ։ Կը կարծուի թէ Շերքէթի 32 թիւ չոգենաւին խաղուելի Բանէլիի եղած ըլլայ որ անցեալները ծովը ինկած ու խեղդուած էր։

ՕՍՄ. ՊԱՆԵՒՍԻՆ Դալաթիոյ, Բերայի ու Պոլսոյ ճիւղերը գոց պիտի մնան յառաջիկայ հինգշաբթի 3/16 մայիս։

Զգայիկ Լուրեր

Ս. Պատրիարքը երէկ առաւօտ պատարագեց Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, նոյն եկեղեցւոյ Դպրաց Դասու հանդուցեալ անդամոց, սատարողներու և երաժիշտ դասուանները հոգիներուն համար, և այս առթիւ դպրութեան բարձր դիրքն ու պատիւը, ինչպէս նաև պարտականութիւնները բացատրող քարոզ մը խօսեցաւ։ Ցաւարտ պատարագի, Հոգեհանգիստներն պատեն Դպրաց Դասուն և դպրապետ Պօղոս էֆ. Լքսէրճեանի, որ Պէշտեան ամիրայի պատմական շապիկը հագած էր։ Ապա Ս. Պատրիարքը, ըստ Հայ. Եկեղեցւոյ հնաւանդ սովորութեան որ ցարդ կը գործադրուի չատ մը գաւառներու մէջ, հանդիսաւորապէս նշխարք բաժնեց բոլոր դպրաց, որու միջոցին դպիրները երգեցին Սաղմոս մը։ Դպրապետ Պօղոս էֆ. Լքսէրճեան իր անձնական կնոջ յատուկ սեղան մը առաւ Պատրիարքարանի մէջ, որու մասնակցեցան Թաղ. Խորհրդոյ և Դպրաց Դասու անդամներէն ոմանք, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։

—Ս. Պատրիարքը՝ ընկերակցութեամբ Ա. գործակատար Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեանի, շաբաթ օրը Մալիէի պաշտօնատունը երթալով ընդհանրական այցելութիւն տուաւ Եւմեանի նորընտիր նախարար Վահ. Զիլհան փաշայի։

—Ոչ Իսլամ վարժարաններու քնիչ Սիւրեյյա պէյ անցեալ շաբաթու այցելեր է Պալաթի, Սամարիոյ, Նաբլը-Դարուի, Պէշիքթաշի ազգ. վարժարանները և Եէտի-Գուլէի որբանոցը։ Սիւրեյյա պէյ նաև Ազգ. Հիւանդանոցի ամէն յարկերը պարտեալ այդ առիթիւ այցելութիւն տուեր է Եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեանի։

—Կարգելոյն Ամերիկան Դարեգին, որ Երզնկա կը գտնուի, իր նիւթական վիճակին վերաբերեալ գործերու կարգադրութեան համար, երէկ Աբմաշ վերադարձաւ ուր, ինչպէս յայտնի է, տասը չրջանաւայտ սարկաւագներու վարդապետական ձեռնադրութիւնը պիտի կատարէ Հոգեւորականաց տօնին։

—Մանչէսթրէրեն կը գրեն մեզ մայիս 8 (Ն.Տ.) թուականով.— «Տեղւոյս Տ. Թորոս քահանայ Զուլաեցին՝ մեծ անուն հանած է իրր՝ Եկեղեցի կրօնաթերթի խմբագիր-հրատարակիչ և միանգամայն ասատուածաբան։ Մայրաքաղաքիդ հայ թերթերէն մէկը երբեմն չատ նպաստաւոր խօսած էր այս չնորհուանին նկատմամբ։ Մենք հոս ասոր հակառակը տեսած ենք։ Իր եկեղեցական իր ունեցած խել մը թերութիւնները հոստեղի գաղթականութեան ծանօթ են և միշտ տեղւոյս ազգայիններու մէջ կը քննադատուի իր այս վարմունքը, բայց ինք բնաւ ականջ կախած չունի։ Իր մօտ գտնուած եկեղեցական գիրքերէն օգտուելով՝ չնորհով արարողութիւն եթէ կատարէ, նոքէն մխիթարութիւն մըն է տեղւոյս գաղթականութեան համար, բայց առիկա ալ չըներ, որով ժողովուրդը երթալով կը պակի եկեղեցիէն և չատ անդամ, եկեղեցւոյ նստարանները պարապ կը մնան ժամերգութեանց առեն։ Տ. Թորոս քահանայի զանցառութեանց ամէնէն ուշագրաւ օրինակը սա դէպքն է։—Ամսոյս 6էն երկուշաբթի օրը Տ. Թորոս պատկի խորհուրդ կատարեց։ Մենք այս գրելով կ'ուզենք մատնանշել ընել թէ Զատկի քառասունքի մէջ պատկ չի կատարեր մեր եկեղեցին։ Երբ երկու նշանածներ կրցան երեք ամիս սպասել, կրնային մէկ քանի շաբաթ ալ համբերել որ առեն հայ եկեղեցական օրէնքին համաձայն պիտի կնդրէին պատկին։ Այս ողորմելի եթէ կարդալու բլան մեր կրօնական ժողովոյ անդամները, արդեօք ինչ պիտի ըսեն։ բան իս չի պիտի զարմանամ երբ լսելու բլամ թէ մէկ քանի շաբաթ վերջը մեր չնորհուանին ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն տան՝ արդէն ունեցած լանջախաչին վրայ։»

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Մանչէսթր բնակեալ բարեսէր ազգային մը այս անգամ 50 հատ Ֆանէլա վերմակ նուիրած է հիւանդանոցիս, ձեռամբ Մեսրոպ էֆ. Մինէրճեանի։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Սամաթիոյ եթեք միացեալ թաղերու աղքատ հիւանդներուն ի նպաստ թատերական ներկայացում մը կազմակերպուած է որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի ցորեկ, ժամ 7½ին, Գոնգորտիա թատրոնին մէջ Բերա։ Ներկայացուելիք խաղն է ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, բարոյալից ու հետաքրքրաշարժ թատերգութիւն 5 արարուածով, որուն գլխաւոր դերասանները են՝ Տիկնայք Հէքիմեան, Սաթենիկ, Ալիս, և Մատթէոսեան, Զալիբասեանեան, Պարոնեան էֆ.ները և ուրիշ ծանօթ դերասաններ։ Ներկայացումը պիտի աւարտի զաւաթ մը թէյ ծիծաղաշարժ զաւեշտով։

Այն ներկայացման մարդասիրական նպատակը յուսալ կուտայ որ զայն կազմակերպողներուն հրաւէրը համակիր ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ ամէն կողմ։

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի ատեստութեանց դիւրութեան համար։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս որ Քոնսպանցիոնոլը)

ՌՈՒՍԻԱ

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԳ, 12 մայիս.— կայս. Ուզաղ մը կը հրամայէ չրջաբերութեան հանել 424 միլիոն ֆր.ի անուանական գումարով փոխառութիւն մը՝ հարիւրին չորս տոկոսով որ 1901ին սկսեալ երեք ամիսը մէկ անգամ պիտի վճարուի։

ՍՊԱՆԻԱ

ՕՎԻԼՅՕ (Սպանիա).— Թրուպիոյի թենդանոցի գործարանին մէջ պայթում մը պատահեցաւ։ Եղեք հոգի սպանուեցան և տասնրհինգ հոգի ալ վիրաւորուեցան։ Վնասը չատ մեծ է։ Պատճառները տակաւին յայտնի չեն։

ՖՐԱՆՍԱ

ԼԻՈՆ.— Ծովային նախարար Պ. Լանրսան և պատերազմական նախարար զօրավար Անարէ հոս եկան նախագահելու նախկին գ'Նուորներու Դաշնակցութեան հանդէսին։ Անարէ զօրավարը այդ առթիւ բանախօսութիւն մը արտասանելով յայտարարեց թէ բոլոր քաղաքացիները պէտք է սրտիկ զէնքերու գործածութիւնը։ Ցարեց թէ զինուորական ծառայութիւնը ամէնուն համար հաւասար տեւողութիւն մը պէտք է ունենայ։

ԲԱՐԻԶ.—Նախարարապետ Պ. Վալդէք-Ռուսօ այս իրիկուն վերադարձաւ իր ուղևորութենէն։ Կայարանին մէջ ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ ամէն կողմ։

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի ատեստութեանց դիւրութեան համար։

ԲԱՐԻԶ.— Ն. Բարարապետ Պ. Վալդէք-Ռուսօ այս առաւ Բարիզ ժամանեց՝ կառաբերելու առողջացած։ Վաղը իր պաշտօնին գլուխը պիտի անցնի։

ՍՊԱՆԻԱ

ՊԱՐՍԷԼՈՆԱ.—Բարեկարգութիւնը վերահաստատուած ըլլալով, կառավարութիւնը հրամայեց վերահաստատել հիմնական օրէնքին ընծայած երաշխաւորութիւնը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 մայիս.—Դաղթային նախարար Պ. Զէմարլէն երեսի. ժողովին մէջ յայտնեցաւ թէ քանի որ Պոթա չընդունիր առաջարկուած պայմանները, ուրեմն հարկ չկայ երկար խօսիլ։

ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ

ՄԷԼԳՈՒՐՆ.— Աւստրալիոյ դաշնակցային կառավարութեանց նոր Խորհրդարանին բացման առեն Եորքի դուքսը կարդաց էտուարտ թագաւորին մէկ հեռագիրը, ուր ըսուած էր թէ այդ բարեբաստիկ առթիւ զանոնք կը յիշէր և Աւստրալիոյ դաշնակցային տէրութեանց երջանկութիւն և բարգաւաճում կը մաղթէր։ Խորհրդարանին բացումէն ետքը դաշտահանդէս մը կատարուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան օտար մարտանաւերու սպաները։

— Խորհրդարանին բացման առեն Եորքի դուքսը ճառ մը խօսելով յիշեց Զինու և հարաւային Ափրիկէի խնդիրներուն առթիւ Աւստրալիոյ գաղթավայրին կողմէ կեդրոնական կառավարութեան եղած աջակցութիւնները։ Ցարեց թէ համոզուած է որ Աւստրալիոյ դաշնակցութիւնը միւս գաղթավայրերուն ալ բարեացակամութիւն և հայրենասիրութիւն ցոյց պիտի տայ, որով կեդրոնական կառավարութեան զօրութիւնը աւելի պիտի չատնայ։ Եւ Խորհրդարանին բոլոր անդամները հաւատարմութեան երդում ընին։

ՏԻԿԻՆ ՊՈԹԱ

ԲԱՐԻԶ.—Տուրպանէն կը հեռագրեն թէ Պոթա զօրավարին կինը, Լօրա Տիքէնի հաւանութիւնը ստանալէ ետքը, դէպ ի Եւրոպա ճամբայ ելեր է։ Տիկին Պոթա Բրիւկէր նախագահին մօտ պիտի երթայ՝ համոզելու համար որ պատերազմը վերջանայ և հաշտութիւն կնքուի։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտ Սեռէ Դ.	Օ. Ո.	96	34
Ամէնէն բարձր գին	»	96	34
Ամէնէն վար գին	»	93	26
Բաւմէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	113	87
Ամէնէն բարձր գին	»	113	87
Ամէնէն վար գին	»	113	25

ԹԱՆՁՈՒՄ 30 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտ Սեռէ Դ.	Ֆ. Ն	26	37
Բաւմէլի Երկաթուղի	Ֆր.	114	12
Սամանիէ		—	—
Ռէժի		14	—
Օսմ. Գանգ		—	—
Գալաթ Ցիկէրլայ Օթթոմ.		1	15
Սօս. Օթ. Եանտ է Գալէօս		8	15
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		8	20
Ցարմանէլ բանկեր.		8	32
» Ծուխեանք		125	—
» գազաւոր		480	—
Բոքոտի Դ. Գալաթ		371	—
Ցարմանվալ		89	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ընդ.	109	10
» » » յէր	»	119	10
Ֆրանգֆորտ » »	Ցր.	12	95
» » » յէր	»	99	77
Գերլին անատոլու յէր	Մարկ	19	16
Վիէննա յէր	Ցիսր.	81	82

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

20 ֆրանգոց	Ընդ.	19	23
Անգլիական ոսկի	»	1 59	04
Բոլ ճմէրիկայ	»	90	10
Գրիմիկ	»	5	05
Մէճիտիէ ոսկեայ	»	98	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	97	31
Բաւլի Ցիգազրամ	Օ. Ո	8	60

ՆԻԿՈՍԻԱՅԻ ՕԹԱՐԲԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Մայիս

Անգլիական Քոնսոլիտ	94	06
Ցամանեան Ռանթ սէռի Բ.	89	25
Օսմանեան Ռանթ սէռի Դ. բաց.	24	25
Օսմանեան Ռանթ սէռի Դ. գոց.	24	25
Օսմանեան Գանգ	12	—
Ցուտական 1890	101	50
Հելլենական 5 0/0	95	75
» Մենաշոյ	53	—
Գուլբենկեան 1888	83	50
Լէժիսլէն իւնիֆիք	105	50
Տօմինիոն	105	50
Թրանսվալ	3	68
Ցայտն երկաթուղի	13	—
Փոխառութիւն	25	360

ՓԱՐԻԶ, 11 Մայիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 տ.		101	65
» » 3½ տ.		102	97
Օսմ. Գանս. սէռի Դ.) բաց.	Ընդ.	24	—
) գոց.	»	25	—
» » Բ.		—	—
» » Դ.	»	28	10
Օսմ. Կայս Ռանթ	Ֆր.	551	—
Սամանիէ	»	472	—
Բաւմէլի երկաթուղի	»	115	75
Օսմ. մաքսատուն	»	517	—
Օսմ. Ռէժի	»	325	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 0/0		499	—
Բէրէգ Լիանէ		1046	—
Իտալական Ռանթ	»	96	55
Ցունական ոսկեայ	»	72	52
Թրանսվալ	»	93	—
Ձէր Լոնտոնի վրայ	»	25	165
Գրամանվալ	»	3	—

ՎԻԵՆՆԱ 11 Մայիս

Ցեկան. Լանտոնի վրայ	»	240	30
Բաւմէլի երկաթուղի	»	106	50
Օսմ. Ռէժի		297	—

ՊԵՐԼԻՆ, 11 Մայիս

Ցեսպոն	»	216	25
Բաւմէլի երկաթ. դի	»	113	20
Ցեսպոն Կրնի պարտատոմսերի	»	—	—
Փոխ. Լանտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	260

ՓՐԻՍԼԷ, 11 Մայիս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	—	—
Բաւմէլի երկաթուղի	—	—

ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Դպրարան, Սեղբոս խան թիւ 5—7

Հայերէն, Գաղղիերէն և Տաճկերէն դպրոցական դասագրաց և դպրոցական պիտոյից համար մեծաքանակ մթերք, նուէրի յատուկ գիրքեր, Վիթալ—Լապլաշի աշխարհացոյց մեծագիր քարտէզներու, բուսաբանական և կենդանաբանական պատկերաց ընտիր հաւաքածոյ մը հանդերձ նմուշներով միշտ պատրաստ կայ։

Նոր հրատարակութիւն

Սահակեանց—Սրբազան պատմութիւն Նոր Ուխտի— չորրորդ տիպ 4 դրուշ։— Թովմեան— Նոր ընթացք գիրանարէն լեզուի, 4 դրուշ։—Զօպանու—Նամակագրութիւն դպրոց։—տպակ 12½ դրուշ։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶի վերաբերեալ ամէն կարգի նիւթերու և ՖՐԻՕՊԻԼԵԱՆ նուէրներու միակ կեդրոնատեղի։ 698

ԲԱԶԷ

Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ զգեստներու

Մանուս Փաշա Ապուս էֆ խան, թ. 5-6

Եղանակիս յարմար ֆրանսական եւ անգլիական գուռ բուրդ նորաձեւ յտխիսներէ պատրաստած է 10,000 մեր հագուստ գինն գիներով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40 0/0 աժան։

ԲԱԶԷՆ (Միակ վաճառատունն է որ Եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։

ԲԱԶԷՆ (Այն վաճառատունն է որ իր յանմանառելիութիւնները անուերի կը գործադրէ։

ԲԱԶԷՆ (Իր ծախած զգեստներու նորոգութիւնը ձրի կը կատարէ։

ԲԱԶԷՆ (Վերչապէս այնքան աժան կը ծախէ որ իր մեքենաներուն մէջ ամէն մրցում կրնայ խեղդել։

ԲԱԶԷի թուղթերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, ջրուշանալ այս անուան կեղծերէն։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կանանորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթա, Զիլֆիարի փողոց, Սելանիկի խան, թիւ 1—9

Նոր հաստատուած այդ մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գոյներ, տոքումա և թուլեայ գորգեր, գրէչէներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, ադրներ, քրտինքներ, գեմնիներ, ամենայն տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հանգերձներ։ Կը վաճառուին յարգոյ հաստատութեան չատ գիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՐՄՈՒՆԹՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԶԻՎԵՄԱՆԻ ԵՒ ԱՆՏՐԻԱՍ

Թիւ 23, Կալոթա, Սակարեան դէմաց

Ցիրեալ գրամատուներ, որ իր գործառնութեանց ճշդութեամբը և ուղղամտութեամբը ծանօթ է մեր հրապարակին վրայ. Ղալաթիոյ և Եւրոպական սակարաններու ամէն տեսակ արժէքներու բրոյ գործեր կը կատարէ։ Այլեւայլ արժէքներ կանխիկ կը գնէ և կը ծախէ մեծաքանակ թէ մանրաքանակ։ Արեւելեան Բանքերի երկաթուղիի Ընկերութեան բրոմեսներ հրապարակ կը հանէ որոնք հեռաձեւալ գիներով կը ծախսուին.

Ամբողջ	7½	դրուշ
Կէս	5	»
Քառորդ	3	»

Նաև համաձայնած ըլլալով Իզմիրի ապահիկ արհեստից խարժարանին վիճակահանութեան ձեռնարկութեան հետ, այդ վիճակաւորութեան առնակները կը ծախէ, հետեւեալ գիներով.

Ամբողջ	80	դրուշ	
Կէս	40	»	
Քառորդ	20	»	
Մէկ ութերորդ	10	»	693

ՊԱՂԱՐ ՍԹԱՄՊՈՒԼ

ԱՖՏԻՐԲԱՀՄԱՆ ԹԷՎՖԻՔ ԷՖԷՆԴԻ

Պոլիս, Պանկի Գաբրէ, թիւ 51

Այս ծանօթ վաճառատան մէջ կարելի է գտնել եւրոպական լաւագոյն ապրանքներ, չապիկներ, գիլիզոնցներ, ուէքոլէ չապիկներ, թաշկինակներ, գուլպաներ, ֆանէլաներ, առուշհատութիւններ, ապաժուռով լմբաներ, պայուսակներ և այլն, և այլն։ Բոլոր ասոնք աներեւակայելի բարեկամ ասոնց գիներով։ Դիմեցէք ու գոհ պիտի մնաք։

1803

IMPERIAL

ԻՄՊԷՐԻԱԼ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊ

ROYAL VICTORIA

HAIR RESTORER

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎԱՐԻՊԵԼԻ ԴԵՂ.

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՕՐՈՒՔԸ ԵՒ ՊԵՒԿ ՈՒԺԱՊԱՏԵԼՈՒ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Այս դեղը նրբամաքիսը կանհետացնէ եթէ անգամ մը գործածէք զայն. անմըրցելի դեղ մըն է։ Մաքուր և փայլուն կը պահէ մազերը. չիչ մը կը բաւէ անոր ազդեցիկ յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը պարզ ժելի է և հերթափութիւնը կ'արգիլէ։ Սատիճանական այլ ստոյգ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը ներկ մը չէ բնաւ։ Փափաքուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ձեռք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ապաքինին, մազաթափութիւններ ունին, այն կիները՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեանց ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ. մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer, ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է; կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է չիչը երերցընել և փոքր ըստպունգով մը օ.ը անգամ մը չփնչ մազերուն արմատները։ Փափագուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երբեմն անգամ գործածել շաբաթը։ Այս դեղը կը ծախուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օսմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործակալն է Էմմանուիլ Բարուանա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա Վայվոտա պահականոցին քով, Կալաթա—Շեչլի թրամուէյի գծին մօտ, թիւ 95—96։ Այդ վաճառատան մէջ կը ծախուին նաև անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

Լ'ԻԻՐՊԷՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴՍՀԻ ԴԷՄ

Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ.

76 միլիոն ֆրանկ

Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլլիէյ փողոց թիւ 8 և 10

—o—

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վայվոտա, Լօրանտօ խան։ Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Բաֆտի Լիւնէ։

ՅՈՌԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ

Մանօր ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սկիթէ ոը Բերա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Լ. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սկիւտարի դեղարան Նալբան։ Դիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՍ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ ուռնդարար ուտելիք դնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղոցն ուժոյցնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու դննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդը, ՅՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՅՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ չօքոլատ ալէտ խիտ քաղցրահամ է և մեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սնդարար ու կաղդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անդամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժգնան, կ'տմին։ կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ ՅՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌՈՒ մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մտրդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՅՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ կը ծախուի կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

20—26

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

396 ՄԵՄ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանկի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաղիկ ցաւեան ակռաները մէկ անգամէն կը լցնէն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պէտք չմնար։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, լար և նմոյշ բնական, դէմի ձեւատուրիւն ցաւ տալիս, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բժշկուին ինչպէս նաև թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագոյն արհեստական ոգեկոչ. առանց ցաւի տարուելիք։

Ց. Դ. Ձմեռները փիրակի օրերն ալ (միջնի կէս or) ինչպէս նոյն ամէն օր (միջնի կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունի։

Ծանօթ.—Գալաթիոյ կողմը մասնաճիւղ ՋՈՒՆԻՆԳ !! 197

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները դուռ անդլ. պոդզատեայ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքաղդամ ոսկեայ է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիտակ ճամբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին առաջ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԳՈՂ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վօյվոտա Պանականոցին կից թիւ 91

Վաճառատան մէջ առկայ են տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵՆԱԳԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱԳԱՆԱԿ։ Կակաղ և կարծր լասթիկ (քաուչուկ) առաքական, առուկի կալիչներ (գասրգ պաղը), տեսակ տեսակ դէմքեր (շիրինկա), եղեգաթակեն մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեւադիտակներ, խոլորտոյներ, մանրադիտներ (միքրոսքոբ), փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նորատեսակ ոսկի և այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատան մէջ։ Գիները շատ ժամանակ։ Ցանկորդը շատ գրէ պիտի մնան։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱՏ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1893 Թուականէն

(30 ագֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Գ. Ալպէր Սիմքնս Ճակրուեան խան, Վայվոտա փողոց Թիւ 67

ԱԿԱ ՀՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ցկկերութեան կեդրոնատեղին կա Սէյիս Եէնի խան, Բաբաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Գալսոյ կողմը Օսմ. Գանքայի մանաճիւղը Եէնի Ճամի հանդիսաց փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Գալսոյ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ Մաքրուհմէլլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21 194

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿՆՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենանին Միջազգային Ընկ.ն գենուց վրայ ապահովագրութեան

Գործունութիւն յԻւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլլիէ փողոց (Գուվոտ ալ ղ'Իդալիէնի անկունը)։

Զուտ փոխադարձ չահոյը կը պատկանի Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1էն ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ դումարն է մէկ միլիարդ 319 միլիոն ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 6,230,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիարդ 660 միլիոն։

Նիւ Եորքի ընդհանուր ապահովագրիչ (բոլոր) ասելի շատ առանձնաշնորհումներ և աւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները։ Նիւ-Եորքի ապահովագիրն առաջինն չէ բնաւ, և յանձնառու թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստ. բնակութեան և համբոյդութեան յարգանքը բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուն տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց դումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ։ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ առաջին տարիվերջին սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքի անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա Ս. ՈՒ. ՀՈՒԹՕՎ ԵՒ ԸՆԿ. Քնանիչ-Գասուրբակ Ղ. ՋՈՒՆԱՏԵԱՆ

192

Վայվոտա փողոց Վիքտորիա խան Գալաթիա

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատունը իր սեպհական գործարանին կը հայթայթէր եւրոպական նիւթերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաև միշտ պատրաստ կը գտնուի ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամեն տեսակ կօշիկ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուստրին, վիռելա, կլասէ, այծի մորթ, քարտանաղ, և մետաքս, նաև դուռ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կտորով և պարզ կիսակօշիկներ։ Ձմարիտ կտորով և քամով։ Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին նաև։ Գները ամենաէժան։ 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն եւ անմրձելի ազանութիւն

(Քարտէպ գոլոշիի գիծ, թիւ 15)

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Ֆրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ամենաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր չաքէֆ չաքաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկապմ սեռիներով, անկապմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախսու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագիրը հետեւեալն է. { 190 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեռիներով եւ կամ Ղոնգակազմ հատորով / 235 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանատներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը դերձակ կը մնայ ապագայ գիրքի բարձրացումներէ։ Նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ. Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Ենդրոյին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի զրկուի ձրիաբար։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈՒԻՏԷ ՊԱՐՏՔԻ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի կայս. Իրատէով թողեալ հասոյթք

ԺԹ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ—ՄԱՐՏ 1901

ՏՈՒՐՔԵՐ	ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՑԹՆԵՐ Գաւառային վարչութեան ծախքերը զեղչելի եւ ֆր							
	1901 Մարտի հասոյթներ		1901 Մարտի Հասոյթներ		1901 Մարտ 31է		1900 Մարտ 31է	
	Օսմ. ոսկի		Սամ. ոսկի		Սամ. ոսկի		Սամ. ոսկի	
Դէպի անուղղակի Տուրք — Դիպանոտ (յետամնացներ ամենամեայ)								
Աղ								
Դրոշմանուղթ	91,799	61	82,248	95	91,799	61	82,248	95
Ոգելից ըմպելիք								
Զինարան								
Մետաքս								
Դիպանոտ — Հասոյթք Ռէժիէն	187,500	—	—	187,500		187,500	—	187,500
Հարկ Գուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն	7,500	—	—	7,500	—	7,500	—	7,500
Ծխախոտ (մենաշնորհ) Ռէժիի շահուց մասնակցում.		—	—			—		—
Ցաւեցուած կիպրոսի հասոյնէ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Սամ. լիրայով	—	—	—	—	—	—	—	—
Արեւմտեան տրկն. հարկէն	—	—	—	—	—	—	—	—
Թէպէքիի տուրք.	—	—	—	—	—	—	—	—
Մաքսատունէն փինկզ. վճրի.	—	—	—	—	—	—	—	—
Սերպիոյ, Գարատաղի, Գուլկարիոյ եւ Ցունաստանի բաժին ինկած պարտք	.....	...	.....	...	.....	...	.....	...
Համագումար	286,799	61	277,248	95	286,799	61	277,248	95
ԳՈՒՄԱՐԻ Նախորդ ամսուան վերջը	.....	...	.....	...	.....	...	.....	...
Նախորդ տարեշրջանի վերջը	.....	...	.....	...	.....	...	.....	...
Ընդհ. համագումար								

	Սամ. ոսկի		Սամ. ոսկի	
1890 տարի 18/30ի պայմանագրով նախատեսուած 4 % պարտ Ցուղթերու առ հաշիւ վճարուած գումարներ։	—	—	—	—
Քոնսոլիտէ պարտքին եւ Արեւելեան երկաթուղիներու արտանուղներուն տկին. հմր. Եր. եւ Կ.Պոլիս վճարուած գումարներ։	52,728	31	-	58,446	56
Կեղր. Վարչո Մեան ծախք։	26,088	30	—	22,867	78
Սամ. Կայս, Պանրան եւ Հանրային Պարտքի կեղր. սնուցկը պահուած գումարներ։	207,983	—		195,934	61
	286,799	61		277,248	95

Նախագահ ՊԱՊԻՆԹԵՐՆ ՍՄԻԹ

Ի Դիմաց Վարչական խորհուրդին Խորհրդական Պատուիրակ Կ. ԿՈՒՐԻԶԻՕԼԻ

Կ. Պոլիս, 24/7 Մայիս 1901

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

Միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իրօթաթիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աչխարհի բոլոր բժիշկները ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒՍԱԻՏԸ, ԽՈՑԸ (ցրտաք), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՇԻՒՐՈՒՄԸ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱՔԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒՃՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՒԹԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԼԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՑ ՅԱՐՁԱԿՈՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործարանատեր Ք. Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ՄԱՐԳԱՆ ԿԱՐԳԻ ՅՈԴԵՆԱՒԷ

Ընդհ. Հրլի, Ֆ. Գալսոյ և Օսթասլի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոզս	1011	Մարլս	724	Բօգարթս	186
Ալէքթս	3607	Գոնկս	3906	Պլատնս	1895	Մարէկոս	2273	Մարքս	1112
Անոնէլս	1541	Գարսս	895	Լիրս	775	Մարգէլլս	3709	Թիրս	1725
Էքիսոքս	2377	Գիլսս	4311	Լեսլիս	1581	Միրաս	2557	Միլկս	1192
Գոռանս	1822	Գօվիս	937	Լինտսի	3720	Մելս	1057	Պրէյս	1200
Գոլդսմիթ	1364	Գուլս	2333	Լոքարթ	3500	Մոնդէգլիս	1735	Բրաս	1328
Գրանս	1076	Գրաս	1718	Լամարթ	595	Մուլթոն	2419	Բ. Ուլլաքն	1548
Գրիլս	841	Գինսս	504	Իսակս	2354	Նէրս	1083	Բարքս	1337
Գրիֆիս	4421	Իսաս	2464	Խատոն	5540	Օմիս	6100	Բոլէաս	1470
Գէյրս	1671	Էլիսաբաս	1520	Ֆիլնս	1080	Ոնեսթիս	4098	Բարքիս	487
Գալիլեաս	1337	Էրազս	1841	Ֆիլեաս	1053	Օլիվեաս	1535	Ռիչարդս	2439
Գամէս	1244	Ֆիլաս	954	Ֆարքիս	2207	Բալիքսմ	1637	Վոռաս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանս	1328	Ֆարմս	1709	Բաս	516	Վալս	1259
Գիրակս	3729	Ֆրանկլինս	849	Լէս	1052	Բիրնիս	2329	Վիլիաքս	2296
Գէորգս	1834	Ֆրանսիսաս	4582	Լէրանս	1373	Բիրնայս	1268	Եէաս	1850
Գիլս	2697	Հարիէս	8060	Լիվսոնս	1642	Բոլս	1613	Զէրս	1300
Գոլդսաս	4235	Հեսաս	1243	Լոբէնս	3191	Բանս	1789		

Օթիլիս շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 13ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՑ ՐՈԶՕ

Թիւ 23—24, Փիւլիւք Միւլէթ խան, Գալաթիա 377

ՅՐԻՆՑ. ԼԻՎԼԻԷՐՑ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՌԻՆ ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻ

Լիվերպուլի և Ֆրանսայի միջև քանոնաւոր շոգենաւեր

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թ՝ օ
Վիքտորիան	10500	Ֆլամինիան	3500
Ռամինեան	10500	Ֆրեդերիքն	3500
Գէորգիան	10500	Ֆրտ.ցն	3000
Լանքաստրեան	9000	Ֆլորիտան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Ֆրանսիան	3500
Ֆոլսմիան	8000	Ֆինլանդիան	3500
Ֆարսիան	8000	Ֆեռնանդեան	2500
Բոստոնեան	6000	Բելգիան	3500
Ֆիրգինիան	5000	Լիսաբոնեան	2000
Ֆելիսիտեան	3700	Մինհօ	800
Վալսոնիան	3700	Մարսէլ	300
Ֆլամինիան	3700	Լիսաբոն	300
Ֆոսքիան	3500		

Ապրանքի տեսակին եւ քանակին համար դիմել առ Լիվերպուլ՝ Ֆրանսայ՝ Բոստոնեան գալու համար Ֆրանսայ՝ Ֆիլատէլֆիա գալու համար։

Ուղեւորի տեսակին համար դիմել առ

ԼԻՎԼԻԷՐ ԵՒ ԱՅԼՆ

Գալաթիա, Լոնտրայի գրասենեակ

600 Պէյ Օղլի Ֆրանսայ

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET D COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՌԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարկութիւն եւ առեւտրական ընկերութիւն

Ս. 1 14	Օսէտա ժամը 6էն մինչեւ երեքշաբթի		
Ի. 2 15	Հրէշտ, Թիֆլիս, Բաքու, Աստրախանէ մինչեւ 10էն մինչեւ երեքշաբթի		
Ե. 3 16	Օսէտա ժամը 10էն երեքշաբթի		
Բ. 3 16	Հնէպոլսոյ, Սինոպ, Տրապիզոն, Յալտայէն, Թիֆլիս ...		
Թշ. 4 17	Օսէտա ժամը 4էն մինչեւ ...		

ՇՈԳԵՆԱՒԱՌԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԳԱՐԷՏԵԱՆ ԵՒ ՀԱԼՑԱԿԱՆ

Ն. ԹԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՈՒԱՆԻՈՒ ՅՈԴԵՆԱՒԻՍ

Մայիս 13էն Անադոլի, Անատոլ. եկեղեցէն Պէյճիական Լիեժ շոգենաւը, Անվերսէն հոս կը սպասուի մայիս 14էն։

ՄԵՆԵՆՈՒԱՆԻՍ

Մայիս 14էն Անադոլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ցանկալի ուղղակի Բարքէի համար.

Առաջին կարգ 245 ֆրանք. 2-ր. 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Բաքի Հանի Բարքաքի մրայ։ 516 Թ. ՍԱՔՈՒ

ԿԻՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՌԻՆ

Ցոյ ոփրգ եղիս անգամ կը բանի Լիվերպուլ և Քուինզ Ֆիլ-

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Մաքսոնիա	18900	Փանսիլվանիա	4341
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Փամբանիա	12950	Բալտիա	2945
Սուլթանիա	8345	Թիրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբրիա	2935
Եվրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէքսը	2131
Ուլանիա	7289	Շէրմանդ	1914

Շեղպուրի շոգենաւը, նաւապետ Գարպինս, ընդհանուր վաճառքով Լիվերպուլէն հոս կը սպասուի դեպի ամսոյս 18էն։

Դիմել առ ՋՈՒԼ և ՍԻՆԷՐ

Joly et Seager

Մէյմանէթի խան, Թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Բարձր Գուրգանա ժամասրահ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՌԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Գլասգով, Մէնչեսթրեան և Ֆրանսայ ... գրեալ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Բոմբէյ	3000	Բէրա	[illegible]
Էնգլիա	3000	Նիլքոս	[illegible]
Թիլլոսէ	3000	Լուսիտանիա	[illegible]
Բեռնարդ	3000	Բիրա	[illegible]
Ֆրանս	[illegible]	Էգիպտոս	[illegible]
Ֆոսնեկ	[illegible]	Գորգոն	1500
Գասքոնիա	[illegible]	[illegible]	1500

Գիներ առ Ֆ. Վ. ՎԻՔԹՕՐ և ԸՆԿ. Բերայ խան

ՄԷՐԻՇ ՄԱՍ և ԸՆԿ.

194 31 Մէյլ Մեսիք Լեմուր

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՊԻՍԿՈՊԵԱՆ